

DANSK KRONIK.

Justitsministeriet nedsatte i 1938 et udvalg til at overveje eventuelle ændringer i loven af 8. maj 1917 om *køb på afbetaling*. Udvalget, for hvilket højesteretsdommer A. Drachmann Bentzen har været formand og professor, dr. jur. Knud Illum næstformand, afgav sin betænkning i november 1950, og betænkningen er nu offentliggjort. Udvalget har navnlig taget stilling til fire forslag til afhjælpning af manglerne ved afbetalingssystemet: 1) at undtage visse varer eller varer under en vis værdi fra afbetalings salg, 2) at fastsætte en mindstegrænse for den kontante udbetaling, 3) at begrænse firmaernes adgang til at indgå afbetalingsaftaler ved agenter, der foretager personlig henvendelse til køberne, og 4) at gøre *underslæb* med hensyn til genstande købt på afbetaling til genstand for *privat påtale*. Det sidste forslag er af betydelig interesse fra et strafferetligt synspunkt. Ulovlige dispositioner over genstande, der er købt mod ejendomsforbehold, forekommer i stort tal og giver anledning til mange politianmeldelser og straffesager (udvalget har dog kun nogle tal fra 1934—38 til belysning heraf). I betænkningen fremhæves, at man ved at indføre privat påtale af denne form for underslæb kunne begrænse straffesagerne antal og gøre det vanskeligere for sælgerne at få politiets bistand ved inddrivelsen af deres tilgodehavender. Over for dette anføres, at privat påtale i nogen grad vil bringe køberen i sælgerens vold, men hovedvægten lægges på den vanskelighed, at underslæbet normalt optræder i forbindelse med et bedrageri, når godset pantsættes eller videresælges. Afgørende for spørgsmålet er det derfor, om man bør bevare afbetalings sælgerens vindikationsadgang. »Udvalget er af den opfattelse, at spørgsmålet om vindikation — ekstinktion bør løses på en bredere basis, og at der iøvrigt næppe er anledning til at ændre den gældende ordning, selvom man er opmærksom på at en ekstinktionsregel ville give sælgeren en kraftig impuls til at foretage en nøjere sortering af køberklientelet, og at reglen derigennem ville modvirke strafbare dispositioner over salgs-genstanden. Man har ved afgørelsen lagt vægt på, at den gældende vindikationsregel bidrager til, at erhververen søger at sikre sig ved at forlange bevis for, at genstanden er betalt, og dermed vanskeliggør, at misbrug finder sted, samt at man ved bibeholdelse af vindikationsreglen kommer ud over den vanskelige stillingtagen til, om erhververen i et givet fald kan antages at have været godtroende, herunder om han har forlangt fornøden oplysning af afbetalingskøberen. — Man har derfor også opgivet at foreslå en ændring af påtaler reglerne vedrørende afbetalingsunderslæb«. — Afbetalings spørgsmålet har samtidig været behandlet af sagkyndige udvalg i Norge, Sverige og Finland, og i det norske forslag er optaget en regel om ekstinktion til fordel for godtroende modtager; i forbindelse hermed vil man udskille denne form for underslæb til påtale efter begæring. — Det danske udvalg anbefaler iøvrigt en øget brug af særlig varemærkning ved salg på afbetaling til forebyggelse af ulovlige dispositioner. Det skal endelig

fremhæves, at udvalget foreslår en regel om adgang til ved en særlig politisag at forbyde selskaber eller enkeltpersoner at drive erhvervs-mæssigt salg på afbetalingsvilkår (eller at medvirke hertil), når sådan virksomhed er drevet »på en måde, der strider mod god forretnings-skik i forhold til køberne«; forbudet kan nedlægges for mindst et og højst fem år, i gentagelsestilfælde for bestandig. Overtrædelse straffes med bøde.

Knud Waaben.

FINSK KRONIK.

På strafflagberedningens och strafflagstiftningens område har det icke inträffat något anmärkningsvärt under det tilländalupna kvar-talet.

Man har med tillfredsställelse kunnat konstatera, att ungdomsbrotts-ligheten nedgått under de senaste åren. Alldenstund det beträffande till straff dömda unga förbrytare ännu icke har publicerats sifferupp-gifter, som hänföra sig till tiden efter år 1945, är det icke möjligt att här anföra uttömmande sifferuppgifter om nämnda brottslighets ut-veckling före, under och efter kriget. År 1938 dömdes 41 personer, som förövat sitt brott medan de varit mellan 15 och 18 år, till tukthusstraff, år 1939 33, år 1940 40, år 1941 58, år 1942 107, år 1943 91, år 1944 74 och år 1945 141 personer. År 1938 dömdes 444 personer, som förövat sitt brott medan de varit i nämnda ålder, till fängelsestraff, år 1939 429, år 1940 577, år 1941 768, år 1942 1.270, år 1943 1.324, år 1944 1.216 och år 1945 1.507 personer. Den omständigheten, att siffrorna under de tre sistnämnda åren icke äro desto högre, har uppenbarligen påverkats av lagen om unga förbrytare, som trädde i kraft den 1 januari 1943 och vilken förlämnar domstolen makt att avstå från att döma en förbrytare mellan 15 och 18 år till straff, ifall det förövalde brottet enligt domstolens prövning icke komme att för den åtalade medföra ett strängare straff än böter eller högst sex månaders fängelse och gärningen kan anses hava följt av oförstånd eller tank-löshet och skäl finnes för antagandet, att förövaren skall låta rätta sig utan att bliva dömd till straff. År 1943 avstodo domstolarna från att döma 154 personer till straff, år 1944 159 och år 1945 85.

År 1938 dömdes 266 personer, som förövat sitt brott medan de varit mellan 18 och 21 år, till tukthusstraff, år 1939 234, år 1940 229, år 1941 281, år 1942 257, år 1943 223, år 1944 193 och år 1945 779 personer. År 1938 dömdes 500 till samma grupp hörande personer till fängelsestraff, år 1939 541, år 1940 464, år 1941 603, år 1942 580, år 1943 735, år 1944 678 och år 1945 1.529 personer. I de tal, som höra till vardera gruppen, ingå såväl villkorligt som ovillkorligt dömda personer.

Det är icke möjligt att medelst sifferuppgifter rörande till straff dömda personer påvisa ungdomsbrottslighetens senare utveckling, enär dylika uppgifter ännu icke publicerats. Däremot är det redan möjligt att anföra sifferuppgifter om de personer, som ställts under